

Арын А.А.
преподаватель кафедры уголовного права,
уголовного процесса и криминалистики
юридического факультета
КазНУ имени аль-Фараби
Жанибеков А.К.
старший преподаватель кафедры уголовного права,
уголовного процесса и
криминалистики юридического факультета
КазНУ имени аль-Фараби
Дузбаева С.Б.
преподаватель кафедры уголовного права,
уголовного процесса и
криминалистики юридического факультета
КазНУ имени аль-Фараби

ОСНОВЫ ПРОВЕДЕНИЯ ОПЕРАТИВНО-РОЗЫСКНЫХ МЕРОПРИЯТИЙ В УГОЛОВНОМ ПРОЦЕССЕ

Аннотация. Проблема борьбы с преступностью в наше время приобретает особую значимость и актуальность не только потому что рост ее не спадает но и потому, что сама преступность приобретает новые формы. В этих условиях необходимы разработки новых, современных методов ее исследования, выработка механизма цивилизованного разрешения кризисных ситуаций, не допускающие их перерастания в жесткую конфронтацию или предусматривающие четкую систему мер урегулирования последней. В данной статье рассматриваются основные задачи оперативно-розыскной деятельности, понятие общих и специальных оперативно-розыскных мероприятий. Авторами приводятся некоторые недостатки действующего законодательства об оперативно-розыскной деятельности.

Ключевые слова: оперативно-розыскная деятельность, общие и специальные оперативно-розыскные мероприятия, правоохранительные органы.

Арын А.А.
Master of Laws teacher of chair of Criminal Law,
Criminal Procedure and Criminalistics Al-Farabi Kazakh National University
Zhanybekov A.K.
Head teacher of chair of Criminal Law, Criminal Procedure and Criminalistics
Al-Farabi Kazakh National University
Duzbayeva S.B.
Master of Laws Al-Farabi Kazakh National University
Law Faculty teacher of chair of Criminal Law,
Criminal Procedure and Criminalistics
Al-Farabi Kazakh National University

BASICS OF SEARCH OPERATIONS IN THE CRIMINAL PROCESS

Abstract. The problem of combating crime in our time takes on special importance and relevance not only because its growth is not abating but also because she is taking on new forms of crime.

In these circumstances, the need to develop new, modern methods of research, the development of a civilized mechanism to resolve crises and prevent them from escalating into a tough confrontation or providing a clear set of measures last settlement. This article discusses the main challenges of operational-search activity, the concept of general and special search operations. The authors are some shortcomings of the current legislation on Investigative activities.

Keywords: operatively-search activity, general and special investigative measures, law enforcement agencies.

Арын А.А.
Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-нің қылмыстық құқық,
қылмыстық іс жүргізу және криминалистика кафедрасының
оқытушысы
Жәнібеков А.К.
Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-нің қылмыстық құқық,
қылмыстық іс жүргізу және
криминалистика кафедрасының аға оқытушысы
Дузбаева С.Б.
Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-нің қылмыстық құқық,
қылмыстық іс жүргізу және криминалистика кафедрасының
оқытушысы

ҚЫЛМЫСТЫҚ ПРОЦЕСТЕГІ ЖЕДЕЛ-ІЗДЕСТІРУ ӘРЕКЕТТЕРІН ЖҮРГІЗУ НЕГІЗДЕРІ

Аннотация. Отандық құқықтық жүйесінің қазіргі заманға лайық даму кезеңі қылмыстық іс жүргізу құқығында жаңа институттардың пайда болуымен сипатталады. Бұл, өз кезегінде олардың жедел-іздігіне қызметінің ережелерімен арақатынасын реттеу, қылмыстық іс жүргізуде жедел мағлұматтардың қолдануына байланысты қылмыстық саясат пен заңнамада ғылыми негізделген қосымшаларды енгізу қажеттілігін туындатады. Аталған мақалада қылмыстық процестегі жедел-іздігіне әрекеттерінің жария және жасырын жедел-іздігіне әрекеттеріне жіктелуі және олардың ерекшеліктері қарастырылған. Авторлармен қазіргі қолданыстағы жедел-іздігіне заңнамасының кейбір кемшіліктері талдана отырып, ұсыныстар келтірілген.

Түйінді сөздер: жедел-іздігіне қызметі, жасырын әрекеттер, жария әрекеттер, жедел-іздігіне әрекеттерін шифрлау, құқық қорғау органдары.

Қылмыстарды тез және толық ашуда, оларды жасаған адамдарды өшкерелеуде және қылмыстық жауапқа тартуда тергеу іс-әрекеттерімен бірге жедел-іздігіне әрекеттерінің де рөлі аз емес. Әдетте, қылмыстарды ашумен байланысты жұмыс осы жедел-іздігіне қызметі арқылы басталады. Кейде жедел-іздігіне әрекеттерін, әсіресе жасырын жедел-іздігіне әрекеттерін жүргізу нәтижесінде, қылмыстық іс жүргізушілік іс-әрекеттер жүргізу кезінде алу мүмкін емес қылмыстық іс бойынша дәлелдемелер алынады [1].

Қазіргі кезде ұйымдасқан қылмыстылық, кәсіби қылмыстылық, экономикалық қылмыстылық, ұлтаралық қылмыстылық, тағы да сол сияқты қылмыстық құбылыстардың өршуі кезінде қылмыстардың алдын алу, оларды кесу және ашуда жедел-іздігіне әрекеттерін жүргізуді кен қолдану заман талабы.

Жедел-іздігіне қызметі туралы Заңның 11 бабының 1 тармағына сәйкес «*Жедел-іздігіне шаралары – бұл жедел-іздігіне қызметінің жүзеге асырушы органдардың өз құзыреті шегінде өздерінің алдына қойылған міндеттерді шешуге бағытталған іс-әрекеттері*» [2].

Жария және жасырын жедел-іздігіне әрекеттеріне заң шығарушы «Жедел-іздігіне қызметі туралы» Заңында анықтама бермеген, бірақ бұл ұғымдарды қолданған. Мысалы, мұны жедел-іздігіне қызметіне анықтама беру кезінде «Жедел-іздігіне қызметі туралы» Заңның 1 бабында қолданған: «Жедел-іздігіне қызметі – азаматтардың өмірін, денсаулығын, құқықтарын, бостандықтарын мен заңды мүдделерін, меншікті қорғау, шет мемлекеттер мен халықаралық ұйымдардың арнаулы қызметтерінің қылмысты қол сұғуынан, сондай-ақ барлау-бүлдіру әрекетінен қоғам мен мемлекет қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында арнайы уәкілдік берілген мемлекеттік органдар өз құзыреті шегінде Қазақстан Республикасының Конституциясына, Жедел-іздігіне қызметі туралы Заңына, Қазақстан Республикасының басқа да заңдары мен қалыптық құжаттарына сәйкес жүзеге асыратын жария және жасырын жедел-іздігіне, ұйымдық және басқару әрекеттерінің ғылыми негізделген жүйесі».

Құқықтық әдебиеттерде жедел-іздігіне әрекеттерін жүргізілу нысанына байланысты бір авторлар жария және жасырын жедел-іздігіне әрекеттеріне жіктесе, өзге авторлар жария, жасырын және шифрланған жедел-іздігіне әрекеттеріне жіктей отырып, оларға анықтама береді.

В. Плетнев жедел-іздігіне әрекеттерінің жария да, жасырын да және шифрланып жүргізілуі мүмкін дей отырып, оларға анықтама береді:

«*Жария әрекеттер – ашық жүргізілетін, азаматтарға түсінікті және қоғамдық танысу үшін қол жеткізерліктей жедел-іздігіне сипатындағы әрекеттер.* Мысалы, жедел-тергеу тобы қылмыс қол жеткізерліктей жедел-іздігіне сипатындағы ітімен инспектор-кинолог болады, жедел уәкілді жасалу жеріне жеткен кезде қызметтік-іздеу

СОДЕРЖАНИЕ

Айтимбетова А.Н., Алимкулов Е.Т. ВНУТРЕННЕЕ УБЕЖДЕНИЕ КАК КРИТЕРИЙ ОЦЕНКИ ДОКАЗАТЕЛЬСТВ	3
Акимжанов Т.К., Исмаилова Д.Ш. ПРАВОВЫЕ И ОРГАНИЗАЦИОННЫЕ АСПЕКТЫ ОБЕСПЕЧЕНИЯ БЕЗОПАСНОСТИ ЛИЧНОСТИ В ИСПРАВИТЕЛЬНЫХ УЧРЕЖДЕНИЯХ	5
Алаева Г.Т. О ПРОБЛЕМАХ ПРЕДМЕТНОЙ КЛАССИФИКАЦИИ СУДЕБНО-ЭКСПЕРТНЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ В РК	11
Альмуханов А.Т. СУДЕБНО-ЛИНГВИСТИЧЕСКАЯ ЭКСПЕРТИЗА: ПОНЯТИЕ, ПРЕДМЕТ, ОБЪЕКТ, ЗАДАЧИ	17
Арын А.А., Жәнібеков А.К., Дүзбаева С.Б. ҚЫЛМЫСТЫҚ ПРОЦЕСТЕГІ ЖЕДЕЛ-ІЗДЕСТІРУ ӘРЕКЕТТЕРІН ЖҮРГІЗУ НЕГІЗДЕРІ	22
Бахманова Қ.А. ЖАУАП АЛУ КЕЗІНДЕ ЖАУАП БЕРУШІНІҢ ЖЕКЕ ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ТҮЛФАСЫН ЗЕРТТЕУ	27
Берсугурова Л.Ш. К ВОПРОСУ О НРАВСТВЕННО-ПРАВОВЫХ ОСНОВАХ ПРАВООТНОШЕНИЙ В СФЕРЕ УГОЛОВНО-ПРОЦЕССУАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ	30
Бижанова А.Р. ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚЫЛМЫСТЫЛЫҚТЫҢ ТҮСІНІГІ ЖӨНІНДЕ	33
Бисенғали Л., Базилова А.А. НЕКОТОРЫЕ ОСОБЕННОСТИ СУДЕБНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ЭКСПЕРТИЗЫ	36
Бисенова М.К. ЕКІ НЫСАНДЫ ҚЫЛМЫСТАРДЫҢ СУБЪЕКТИВТІ ЖАҒЫН ЗЕРТТЕУ	39
Вареникова С.П. ПРОБЛЕМНЫЕ ВОПРОСЫ ЗАКОНОДАТЕЛЬНОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ УЧАСТИЯ СПЕЦИАЛИСТА В УГОЛОВНОМ СУДОПРОИЗВОДСТВЕ	44
Даулетияр М.К., Джетібаев Н.С. ПОНЯТИЕ И ЗНАЧЕНИЕ ВИКТИМОЛОГИИ В КРИМИНОЛОГИЧЕСКОЙ НАУКЕ	48
Джансараева Р.Е., Акболатова М.Е. ҚЫЛМЫСТЫЛЫҚҚА ҚАРСЫ ӘРЕКЕТ ЕТУ ЖҮЙЕСІ ТУРАЛЫ	50
Жетібаев Н.С. МЕДИЦИНА ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІНІҢ КӘСІПТІК ҚЫЗМЕТІН ОРЫНДАМАУЫМЕН БАЙЛАНЫСТЫ ЖАСАЛАТЫН ҚЫЛМЫСТАРДЫҢ СУБЪЕКТИСІ	53
Дильбарханова Ж.Р. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ БИОТЕХНОЛОГИЙ В ПРЕСТУПНЫХ ЦЕЛЯХ: СЛОЖНОСТИ РАССЛЕДОВАНИЯ	56
Дүзбаева С.Б., Арин А.А., Акболатова М.Е. ФОРМИРОВАНИЕ ВИКТИМОЛОГИИ КАК ОСОБОГО НАПРАВЛЕНИЯ КРИМИНОЛОГИЧЕСКИХ ИССЛЕДОВАНИЙ	61
Есбатырова А.С. ПРАВА И ОБЯЗАННОСТИ МЕДИАТОРОВ И СТОРОН	66
Есимханов Д.Е., Атаханова Г.М. ЖАЗА ҚОЛДАНУДАҒЫ ІЗГІЛІК ҚАҒИДАСЫ	68
Жәнібеков А.К., Арин А.А., Дүзбаева С.Б. АЛДЫН АЛА ТЕРГЕУДЕ ДӘЛЕЛДЕМЕЛЕРДІ БАҒАЛАУДЫҢ СУБЪЕКТИЛЕРІ	72
Жанысова Ж.Т., Жетібаев Н.С. КӘМЕЛЕТКЕ ТОЛМАҒАНДАРДЫҢ ЗОРЛЫҚПЕН ЖАСАЛҒАН ҚЫЛМЫСТЫҚ ІСТЕРІН ЖҮРГІЗУДІҢ ЖАЛПЫ СИПАТТАМАСЫ	77
Женишов Б. ПРИНЦИПЫ И ЗАДАЧИ ОРГАНОВ ДОЗНАНИЯ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ	80

Жуаспаева У.С., Бижанова А.Р. РОЛЬ ПРОКУРОРСКОГО НАДЗОРА В ЗАЩИТЕ ПРАВ ЧЕЛОВЕКА И ГРАЖДАНИНА	82
Жунисова Г.Б., Алимкулов Е.Т. ҚЫЛМЫСТЫҚ ІСТІ ҚОЗҒАУ САТЫСЫНДАҒЫ ЖЕКЕ АЙЫПТАУ ІСТЕРІ БОЙЫНША СОТ ӨНДІРІСІНІҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	87
Закирова М.Р., Маликова Ш.Б. ҚЫЛМЫСТЫЛЫҚПЕН КҮРЕСУДІҢ КЕЙБІР МӘСЕЛЕЛЕРІ	90
Зинкевич Т.И. НЕКОТОРЫЕ ВОПРОСЫ ОРГАНИЗАЦИИ РАБОТЫ СЛЕДОВАТЕЛЯ ПО РАСКРЫТИЮ И ПРЕДУПРЕЖДЕНИЮ ПРЕСТУПЛЕНИЙ	93
Исабекеов А.А. ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ПОЛОЖЕНИЯ МЕР ПРЕСЕЧЕНИЯ В УГОЛОВНОМ ПРОЦЕССЕ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ	96
Кадырова Ч.А. МЕСТНОЕ САМОУПРАВЛЕНИЕ В УСЛОВИЯХ РАЗВИТИЯ ПАРЛАМЕНТАРИЗМА В КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКЕ	100
Конысбай Б.М. МЕЖДУНАРОДНЫЕ НОРМЫ В СФЕРЕ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ПРАВ И СВОБОД ЧЕЛОВЕКА	104
Конысбай Б.М. ПОНЯТИЕ И ОСОБЕННОСТИ МЕЖДУНАРОДНОГО УГОЛОВНОГО ПРАВА	108
Кунаева А., Маликова Ш.Б. ІРІ ҚАЛАЛАРДАҒЫ ҚЫЛМЫСТЫЛЫҚҚА ҚАРСЫ ТҮРУДЫҢ МӘСЕЛЕЛЕРІ	112
Кусмамбетов К., Джансараева Р.Е. К ВОПРОСУ О МЕРАХ БЕЗОПАСНОСТИ ОСУЖДЕННЫХ	115
Мейрманов Т., Тапалова Р.Б. К ВОПРОСУ О СУЩНОСТИ ТЕХНОЛОГИЧЕСКОГО АСПЕКТА КРИМИНАЛИСТИЧЕСКОЙ ТАКТИКИ	118
Мухамадиева Г.Н., Баяндина М.О., Даубасова С.Ш. ВВЕДЕНИЕ ИНСТИТУТА СЛЕДСТВЕННЫХ СУДЕЙ - КАК ЭФФЕКТИВНАЯ ПРОЦЕССУАЛЬНАЯ ГАРАНТИЯ ИНТЕРЕСОВ, ПРАВ И СВОБОД ЛИЧНОСТИ	121
Нурмағанбет Е.Т. «ҚАЗАҚСТАН – 2050» СТРАТЕГИЯСЫ БОЙЫНША СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚПЕН КҮРЕСТІҢ ЖАҒА СТРАТЕГИЯСЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУ	125
Өмірәлиев Д.Б., Атаханова Г.М. ҚАЗІРГІ ТАҢДАҒЫ АҚПАРАТТЫҢ ҰҒЫМЫ	130
Ромашов Р.А. ПЕНИТЕНЦИАРНОЕ ПРАВО – НОРМАТИВНАЯ ОСНОВА ОРГАНИЗАЦИИ И ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ ПЕНИТЕНЦИАРНОЙ СИСТЕМЫ РОССИИ	132
Сайрамбаева Ф.Н. СУДЕБНАЯ ЛИНГВИСТИЧЕСКАЯ ЭКСПЕРТИЗА ЭКСТРЕМИСТСКИХ МАТЕРИАЛОВ: ПОНЯТИЕ, ПРЕДМЕТ, ОБЪЕКТ, ЗАДАЧИ, МЕСТО В СИСТЕМЕ СУДЕБНЫХ ЭКСПЕРТИЗ	138
Сатыбалди Л. НЕКОТОРЫЕ АСПЕКТЫ КЛАССИФИКАЦИИ НАКАЗАНИЙ	142
Сатыбалдинов Д.Д. НЕКОТОРЫЕ АСПЕКТЫ РАССЛЕДОВАНИЯ ПРЕСТУПЛЕНИЙ В УСЛОВИЯХ ПРОТИВОДЕЙСТВИЯ РАССЛЕДОВАНИЮ	146
Селиверстов В.И. УГОЛОВНО-ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЕ МЕРЫ РЕАГИРОВАНИЯ НА ПРЕСТУПНОСТЬ В РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ (ПО ИТОГАМ 2013 ГОДА)	150
Тапалова Р.Б., Аратұлы Қ. ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ САЛАСЫНДАҒЫ АЛАЯҚТЫҚТЫҢ ТҮСІНІГІ ЖӘНЕ ОРНЫ	154
Таубаев Б. Р. ПОНЯТИЕ ПЕНИТЕНЦИАРНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ УГОЛОВНО – ИСПОЛНИТЕЛЬНОЙ СИСТЕМЫ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН	158

КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ АЛЬ-ФАРАБИ
AL-FARABI KAZAKH NATIONAL UNIVERSITY

ЮРИДИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
FACULTY OF LAW

Кафедра уголовного права, уголовного процесса и криминалистики
Department of criminal law, criminal procedure and criminalistics

МАТЕРИАЛЫ

международной научно-практической конференции

«СОВРЕМЕННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ, МЕХАНИЗМЫ И СРЕДСТВА ПРОТИВОДЕЙСТВИЯ ПРЕСТУПНОСТИ»

Ежегодные Джакишевские чтения

11 апреля 2014 г.

MATERIALS

of International scientific and practical conference on subject:

«MODERN TECHNOLOGIES, MECHANISMS AND MEANS OF COUNTERACTION OF CRIME»

Annual Dzhakishev readings

11 April, 2014